

Håkan Skogsjö

Per Zackrissons släkt i Tynnerås, Edsele sn (Y)

Ett förslag till gårdssläktens utformning

Särtryck ur

Släkt och Hävd 1982:1–2

[ISSN 0489-1090]

utgiven av Genealogiska Föreningen

Distribuerad som pdf-fil 2025

Copyright © Håkan Skogsjö (CC BY-SA 4.0)

Per Zackrissons släkt i Tynnerås, Edsele sn (Y)

Ett förslag till gårdssläktens utformning

Av Håkan Skogsjö

I artikeln "Vad är en bondesläkt?", publicerad i Genealogisk Ungdoms Tidskrift (GUT) 1979:2, föreslog jag att ett speciellt släktbegrepp skulle kunna tillämpas för bondesläkter, som en längre tid varit knutna till en viss gård. Jag gav detta släktbegrepp namnet gårdsgenealogi. Emellertid finner jag nu denna term mindre lyckad; bättre är *gårdssläkt*, vilken jag i fortsättningen kommer att använda (motiveringen till namnbytet kan läsas i GUT 1981:1, s. 18).

Den agnatiska släkten avgränsas som bekant på så vis, att endast stamfaderns barn, sonbarn, sonsonbarn etc räknas till släkten. I gårdssläkten är det istället tänkt att stamfaderns alla ättlingar (oavsett kön), som har varit bosatta på dennes gård, skall anses höra till släkten. Det är således personernas bostadsort — och inte kön —, som avgör släkttillhörigheten.

Dessa idéer har sedan diskuterats i GUT med inlägg av Karl Hård¹, Hans Gilllingstam², Erik Spens³, Stig Stenald⁴, Carl-Gerhard Schönbeck⁵ och Yngve Mathson.^{5a} Många intressanta synpunkter har framkommit, och debattens teoretiska del kan väl anses avslutad.

Som en praktisk fortsättning har i Svenska släkter I:1 (1979) presenterats ett förslag till hur en gårdssläkt kan utformas. Den har givits namnet "Släkten från Salberg nr 2 i Nordingrå" och är författad av Per Sundin, Mellansel. Redigeringen har skett i samarbete mellan författaren och skriftens redaktör, Carl-Gerhard Schönbeck. Avsikten med publiceringen uppges vara, att utredningen skall kunna utgöra underlag för vidare diskussioner i frågan om gårdssläktens utformning. Då jag har en del synpunkter på gårdssläkten i Svenska släkter, vill jag här gärna framföra dem.

Först gäller det släktens personella avgränsning, det vill säga vilka som bör räknas respektive inte räknas till släkten. Det verkar som om någon fast princip i detta avseende inte iakttagits. Således har t ex Jon Ersson (tabell 13), som är född på gården men senare i livet var bosatt i en annan by, givits en egen tabell, medan Segri Matsdotter (tabell 2) under samma förhållanden endast redovisas under sin faders tabell. Detta har medfört att Jon Erssons två barn nämns, men så icke Segri Matsdotters barn, trots att barnens far respektive mor har samma anknytning till gården.

För min del kan jag tänka mig två sätt att avgränsa en gårdssläkt. Antingen:

- 1) Till släkten räknas de av stamfaderns ättlingar, som är födda på gården; således ges endast de, som i vuxen ålder varit bosatta på gården, egen tabell.
— Eller:
- 2) Till släkten räknas de av stamfaderns ättlingar, som är födda på gården, *samt deras barn*; således ges alla, som är födda på gården, egen tabell.

För att återknyta till den förut nämnda inkonsekvensen i pionjärböckerna bör — om 1) tillämpas — varken Jon Ersson eller Segri Matsdotter ges egen tabell, men i det andra fallet bör båda få det.

Personligen föredrar jag den avgränsning som nämns under 1), och det är den jag har använt i mitt följande förslag till gårdssläktens utformning. Ett av skälen är att omfånget i mitt fall skulle blivit alltför stort, om den andra avgränsningen nyttjats. Istället för nuvarande 14 tabeller skulle det ha behövts omkring 45 tabeller för att beskriva släkten. Dessutom skulle de flesta personerna komma att ingå även i andra gårdssläkter (när sådana färdigställs), vilket leder till att samma uppgifter måste upprepas i olika gårdssläkter. Detta är vid en publicering naturligtvis olyckligt med tanke på dagens tryckningskostnader.

En annan viktig fråga är vad som skall anses vara 'gården' i gårdssläkten. Även här har svaret stor betydelse för släktens avgränsning. Emellertid är frågan svår att besvara generellt. Förmodligen krävs ytterligare försök att utforma gårdssläkter, innan några mer bestämda riktlinjer kan dras. Jag kan här endast ge mina synpunkter på gårdssläkten i Svenska släkter och på den, som här nedan presenteras.

För att bilda mig en uppfattning om byn Salbergs utveckling, har jag använt mig av Teo och Per Sundins bok "Släkter och gårdar i Nordingrå 1535—1890" (Kramfors 1975). Byn hade på 1500-talet två gårdar. Det är den som i Sundins bok givits nummer 1, som delvis behandlas i Svenska släkter.

1535	1				
1718	1:1		2:1		
1835	1:2 — 1854	1:3 ännu kvar i släktens ägo	2:2 — 1866	2:3 — 1822	1810
1890					

Av ovanstående figur framgår hur den ursprungliga 1500-talsgården (nr 1) har kluivits, så att den i slutet av 1800-talet kom att bestå av fyra gårdar. Per Sundin har i sin gårdssläkt i Svenska släkter behandlat gårdarna 1, 2:1, 2:2 och 2:3, medan 1:1, som senare delades i 1:2 och 1:3, har förbigåtts, trots att 1:2, innehades av släkten till 1854 och 1:3 än i dag är kvar i släktens ägo.

Äldste kände stamfadern för "Släkten från Salberg nr 2 i Nordingrå" är Erik Simonsson, vilken enligt Svenska släkter är omnämnd som bonde i Salberg 1535—1559. För mig förefaller det lämpligast, att det är hans gård som får utgöra 'gården' i nämnda gårdssläkt. Således bör även innehavarna av de gårdar, som betecknats 1:1, 1:2 och 1:3 räknas till släkten. — I enlighet med dessa tankegångar har jag utformat nedanstående gårdssläkt.

Beträffande namngivningen av de släkter, som presenteras i form av en gårdssläkt, har jag ett litet påpekande. I "Släkten från Salberg nr 2 i Nordingrå" har prepositionen 'från' använts, vilket syns mig missvisande. Samtliga släktmedlemmar har ju varit bosatta i byn, varför detta ord förefaller passa bättre.

*

Syftet med publiceringen av föreliggande gårdssläkt är att ingå i diskussionen om hur denna typ av släkter lämpligast kan utformas. Därför har jag inte ansett det mödan värt, att lägga ner alltför mycket tid på själva forskningen. Jag har således inskränkt de redovisade uppgifterna till att endast omfatta genealogiska och knapphändiga gårdshistoriska upplysningar. Några biografiska data om de nämnda personerna har inte sökts. Jag har inte haft tillgång till källor från senare tid än 1800-talets slut, varför släkten inte kunnat följas längre än till denna tid.

Tynnerås äldsta historia

Byn Tynnerås är belägen vid Faxälvens norra strand i Edsele socken i nordvästra Ångermanland. Den är en av socknens gamla bolbyar och var uppodlad redan under medeltiden.^{5b} I Gustav Vasas "Gärder och hjälper" 1535 omnämns den inte. Däremot återfinns "Tvnderås" i 1542 års jordebok, då med brukaren Anders. I senare jordeböcker kallas han Anders Isaksson. Han innehade gården till 1566 och efterträddes av Per Andersson, som var bonde där blott ett par år. Näste brukare hette Jöran (Örjan) Andersson. Dessa två Anders söner får förmodas vara söner till Anders Isaksson. Jöran Andersson efterträddes 1581 av änkan Marit, som året därpå överlämnade gården till en Anders Eriksson, varigenom den åtminstone skenbara stabiliteten av ägoförhållandena bröts. Stabiliteten återupptod inte förrän 1672, då Per Zackrisson — stamfader i följande gårdssläkt — inköpte gården. Tynnerås var ända till 1767 ett enstaka hemman, och det är detta som fått utgöra 'gården' i denna gårdssläkt.

Källaget

Edsele socken saknar husförhörslängder före 1807 och ministerialböcker före 1818. Därför har det varit svårt att fastställa exakta födelse-, vigsel- och dödsdata för ett flertal personer. Som ersättningskällor har kyrkoräkenskapernas (bevarade från och med 1732) uppgifter om gåvor i samband med vigslar och begravningar (bröllopspengar respektive testamentspengar) använts, liksom de bevarade lys-

ningshandlingarna (från och med 1752) och de i länsstyrelsernas arkiv förvarade charta sigillata-verifikationerna, vilka mellan åren 1733 och 1748 ger uppgifter om lysningar. Huvudkällan för släktens äldre led har varit Ramsele tingslags domböcker och mantalslängderna för trakten. Närmare källhänvisningar ges i texten och i noterna.

Förkortningar

bg.	— begravd	hfl.	— husförhörlängd
bp.	— brölloppspengar (i kyrkoräkenskaperna)	HLA	— landsarkivet i Härnösand
d.	— död	mtl.	— mantalslängd
db.	— dödbok	s.	— sidan
domb.	— dombok (Ramsele tingslags)	sn.	— socken
dp.	— döpt	tp.	— testamentspengar (i kyrkoräkenskaperna)
f.	— född	åu.	— åldersuppgift
g.m.	— gift med		

Släktöversikt

Per Zackrisson
d. 1694/1706

Tabell nr 1

Pål Persson
d. 1711

Tabell nr 2

Elias Pålsson
d. 1789

Tabell nr 3

Isak Eliasson
1737—1806

Tabell nr 4

Lisa Eliasdatter
1745—1825

Tabell nr 5

Elias Eliasson
1747—1787

Tabell nr 6

Elias Isaksson
d 1800

Tabell nr 7

Johan Isaksson
1769—1848

Tabell nr 8

Isak Isaksson
1772—1805

Tabell nr 9

Per Persson
1785—1866

Tabell nr 10

Jonas Johansson
1813—1879

Tabell nr 11

Isak Johansson
1817—1896

Tabell nr 12

Mauritz Jakob
Persson (Thelberg)

1814—1886

Tabell nr 13

Per Persson
1816—1883

Tabell nr 14

Släktens äldste med full säkerhet kände stamfader är nedannämnde Per Zackrisson (död 1694/1706) i Tynnerås, Edsele sn. När han vid tinget 1672 26/3 begärde första uppbudet på det vid den tiden enstaka hemmanet Tynnerås, uppgavs han komma "ifrån össby och Gudmundrå Sochn". Härav syns troligt att hans fader var den Zackarias Andersson i Östby, Gudmundrå sn, som omnämns i tiondelängderna första gången 1627. Av Gudmundrå tingslags dombok framgår att han var i livet ännu 1656 7/3. En annan son torde vara den i samma tingslags dombok 1668 22/7 omtalade Anders Zackrisson i Östby.

✓ Tabell nr 1

I. PER ZACKRISSON, levde 1694 22/1 (domb. § 40) i Tynnerås, men omtalas som död vid hösttinget 1706; hemmansägare i Tynnerås, fjärdingskarl (domb. 1684 17/1 § 30). — G. m. *N. N.*, som levde 1692 (mtl.).

Han erhöll 1675 21/1 (domb. § 21) fastebrev på 9 1/2 seland hus och jord i Tynnerås, som han 1672 3/1 köpt av Johan Eriksson i Tynnerås, sedermera i Bölen, Fjällsjö sn.

II. Barn⁶ (åldersordning okänd):

Zackris Persson, f. 1654 (åu. i db.) d. 1732 29/5 i Bölen Ramsele sn; hemmansägare i Bölen, nämndeman (utsedd 1697 20/1). — G. m. *Märta Segersdotter*, f. i Nensjö, Gudmundrå sn, d. 1730 /5 (domb. 1730 21/10 § 11) i Bölen, dotter till hemmansägaren och nämndemannen Seger Jonsson och Brita Nilsson⁷ i Nensjö. Makarna var barnlösa.

Zackris Persson erhöll 1697 20/1 (domb. § 15) fastebrev på 6 1/2 seland hus och jord i Bölen, som han köpt enligt avhandlingar av 1692 28/11 och 1693 25/3. Hans brorson Per Pålsson köpte hemmanet av honom 1730 15/6 (se vidare tabell nr 2).

Per Persson, d. 1735 (tp.) i Ödsgård, Edsele sn; hemmansägare i Ödsgård. — G. troligen 1699 (mtl.) m. *N. N.*, d. 1741 (tp.) i Ödsgård.

Han önskade 1699 18/1 (domb. § 10) uppta ett ödehemman om 7 seland i Imnäs, Ramsele sn., men nekades, då en blivande svåger till den tidigare ägaren också anmälde sitt intresse. Han köpte 1700 21/4 istället 8 1/6 seland i Ödsgård av sin förre svåger Hans Henriksson i Ramneå, Edsele sn, och dennes broder Abraham Henriksson i Ås, Edsele sn (domb. 1704 18/1 § 21).

Pål Persson, d. 1711. Se tabell nr 2.

Brita Persdotter, d. troligen 1696 (mtl.) i Ramneå, Edsele sn. — G. 1695 (mtl.) m. hemmansägaren i Ramneå *Hans Henriksson*, d. 1730⁸ i Ramneå, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1700 (mtl.) m. Anna Henriksdotter,⁹ d. 1742 (tp.) i Hällingsås, Edsele sn) son till hemmansägaren Henrik Eriksson och Elin Hansdotter i Ramneå.

Anders Persson, f. 1675 (åu. i db.) i Tynnerås, d. 1734 16/1 i Flyn, Ramsele sn; hemmansägare i Flyn. — G. 170(4) m. *Gunilla Jönsdotter*, f. 1680 (åu. i db.) i Flyn, d. 1751 16/3 i Flyn, dotter till hemmansägaren Jöns Mickelsson och Karin i Flyn (domb. 1687 20/1 § 9, 1705 21/1 § 5, 1706 22/1 § 3 och 1712 13/10 § 4).

Anna Persdotter, f. 1675 (åu. i db.) i Tynnerås, d. 1747 23/12 i Holmstrand, Helgum sn. — G. före 1695 17/12 (då ett barn till makarna föddes) m. hemmansägaren i Holmstrand *Isak Eriksson*, d. före 1712 16/1 (domb. § 7), son till hemmansägaren och nämndemannen Erik Johansson i Ovanmo, Ramsele sn. (domb 1751 11/1 § 15).

✓ Tabell nr 2

II. PÅL PERSSON (son till Per Zackrisson, tabell nr 1), d. 1711 (mtl.) i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1:o 1695 (mtl.) m. *N. N.*, d. 1699 (mtl.) i Tynnerås; 2:o 1700 (mtl.) m. *Anna Eliasdotter*, d. 1759 (tp.) i Tynnerås, i hennes 2:a gifte (g. 1:o 1699 /2 m. Johan Eriksson, som avled tre veckor efter bröllopet, son till hemmansägaren och nämndemannen Erik Johansson i Ovanmo, Ramsele sn (domb. 1701 21/1 § 3); 3:o 1714 (mtl.) m. Per Danielsson, som brukade sina styvbarns gård i Tynnerås, d. 1745 (tp.) i Tynnerås).

III. Barn ¹⁰ (åldersordning okänd):

1. *Per Pålsson*, f. 1695 (hfl.) i Tynnerås, d. 1777 bg. 19/1 i Bölen, Ramsele sn; hemmansägare i Bölen, nämndeman (1755—1762). — G. m. *Brita Danielsdotter*, f. 1699 3/9 i Hällsjö, Dal sn, d. 1772 bg. 23/8 i Bölen, dotter till hemmansägaren Daniel Eriksson och Brita Segersdotter¹¹ i Hällsjö.

Per Pålsson köpte 1730 15/6 sin farbroder Zackris Perssons hemman i Bölen om 6 1/2 seland för 400 daler kopparmynt (domb. 1731 9/1 § 20).

Elias Pålsson, d. 1789. Se tabell nr 3.

Göte Pålsson, levde 1738 24/9 då hon stod fadder i Ramsele (hon saknas i den slarvigt förda dödboken). — G. 173(2) m. hemmansägaren i Krången, Ramsele sn, *Per Karlsson*, f. 1695 25/7 i Krången, d. 1766 4/7 i Krången, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1741 i Ramsele sn m. Sara Nilsdotter, f. 1714 (hfl.), d. 1791 26/11 i Krången), son till hemmansägaren Karl Persson i Krången.

2. *Anna Pålsson*, f. 1702 (åu. i db.), d. 1763 bg. 8/5 i Moflo, Ådals-Liden sn. — G. m. hemmansägaren i Moflo *Markus Mickelsson*, f. 1691 dp. 16/12 i Moflo, d. 1765 bg. 20/1 i Moflo, son till hemmansägaren Mickel Markusson i Moflo.

2. *Brita Pålsson*, f. 1705 (hfl.) i Tynnerås, d. 1782 bg. 18/12 i Ovanmo, Ramsele sn. — G. 1732 (bp.) i Edsele sn. m. hemmansägaren i Ovanmo *Per Johansson*, f. 1703 (hfl.) i Ovanmo, d. 1777 bg. 2/3 i Ovanmo, son till hemmansägaren Johan Persson och Brita Andersdotter i Ovanmo.¹²

2. *Lisa Pålsson*, f. 1710 (åu. i mtl.) i Tynnerås, d. 1780/81 (tp.) i Utanede, Edsele sn. — G. 1735 i Edsele sn¹³ m. hemmansägaren i Utanede, länsmannen *Abraham Edbom*, d. 1769 (tp.) i Utanede, son till hemmansägaren, sockenskrivaren och länsmannen Erik Abrahamsson och Karin Andersdotter i Utanede (domb. 1738 12/1 § 26).

Tabell nr 3

III. ELIAS PÅLSSON (son till Pål Persson, tabell nr 2), d. 1789 tp. 1/11 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1732 (bp.) i Edsele sn m. *Kerstin Isaksdotter*, d. 1786 tp. 15/1 i Tynnerås, dotter till hemmansägaren Isak Andersson i Ramneå, Edsele sn. (Ramsele tingslags lagfartsprotokoll 1752 14/1).

Elias Pålsson erhöll 1747 14/1 (domb. § 5) fastebrev på fädernehemmet 9 1/2 seland skattejord i Tynnerås, sedan han utlöst brodern Per Pålsson i Bölen och svågrarna Abraham Edbom, Markus Mickelsson i Moflo och Per Johansson i Ovanmo.

IV. Barn:

Anna Eliasdotter, f. 1734 18/11 (åu. i db.) i Tynnerås, d. 1806 1/6 i Västby, Helgum sn. — G. 1759 2/12 i Helgum sn m. hemmansägaren i Västby, riksdagsmannen (1778—79 och 1792), nämndemannen och kyrkvärden *Anders Eriksson*, f. 1738 8/3 i Västby, d. 1811 21/4 i Västby, son till hemmansägaren och nämndemannen Erik Andersson och Karin Eriksdotter i Västby.

Makarna är föräldrar till förre statsrådet och partiordföranden Gunnar Hedlunds i Rådom farmors farmors far.

Isak Eliasson, 1737—1806. Se tabell nr 4.

Stina Eliasdotter, f. 1739 (åu. i db.) i Tynnerås, d. 1810 16/11 i Backe, Fjällsjö sn. — G. 1:o 1765 (bp.) i Edsele sn m. hemmansägaren i Backe, häradsdomaren *Per Nilsson*, f. 1742 28/6 i Backe, d. 1779 2/12 i Backe, son till hemmansägaren Nils Knutsson och Ingrid Eriksdotter i Backe; 2:o 1780 10/12 i Fjällsjö sn m. gästgivaren i Backe, kyrkvärden *Anders Nilsson*, f. 1750 1/5 i Sil, Fjällsjö sn, d. 1791 2/1 i Backe, son till hemmansägaren Nils Nilsson och Anna Andersdotter i Sil.

Lisa Eliasdotter, 1745—1825. Se tabell nr 5.

Pål Eliasson, f. 1747 (hfl.) i Tynnerås; torpare i Björkvattnet, Borgvattnet sn, på 1780-talet; vidare öden okända. — G. troligen 1780 (mtl.) m *Barbro Pålsson*, f. 1750 (hfl.).

Elias Eliasson, 1747—1787. Se tabell nr 6.

Tabell nr 4

IV. ISAK ELIASSON (son till Elias Pålsson, tabell nr 3), f. 1737 dp. 2/9 i Tynnerås (införd i Ramsele fb.), d. 1806 tp. 18/5 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1765 6/1 i Ramsele sn m. *Margareta Johansdotter*, f. 1741 29/12 i Vallen, Ramsele sn, d. 1809 tp. 11/6 i Tynnerås, dotter till hemmansägaren Johan Gabrielsson och Brita Persdotter i Vallen.

V. Barn:

Elias Isaksson d. 1800. Se tabell nr 7.

Brita Isaksdotter, f. 1767 28/2 (hfl.) i Tynnerås, d. 1824 5/5 i Krången, Ramsele sn. — G. 1791 20/2 i Ramsele sn m. sin syssling, hemmansägaren i Krången *Johan Karlsson*, f. 1768 4/11 i Krången, d. 1839 24/10 i Krången, son till hemmansägaren Karl Persson¹⁴ och Margareta Nilsson i Krången.

Johan Isaksson, 1769—1848. Se tabell nr 8.

Isak Isaksson, 1771—1805. Se tabell nr 9.

en dotter, d. 1778 tp. 2/6 i Tynnerås.

Stina Greta Isaksdotter, f. 1776 (hfl.) i Tynnerås, d. 1811 och återfunnen 28/5 liggande i Faxälven (kyrkoskriven i Viken, Ramsele sn); 'enligt vällov. häradsrättens utslag fick hon tydsthetsbegravning i kyrkogården den 20 oktober'. — G. 1799 (1:a lysningen förkunnades 17/3) i Edsele sn m. hemmansägaren i Viken *Erik Andersson*, f. 1771 28/8 i Viken, d. 1861 5/11 i Viken, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1812 24/6 i Ramsele sn m. Stina Larsdotter, f. 1781 24/10 (hfl.) i Norrnäs, Edsele sn, d. 1863 20/1 i Viken, dotter till kronobonden Lars Larsson och Lisa Olofsdotter i Norrnäs), son till hemmansägaren och gästgivaren Anders Eriksson och Brita Johansdotter i Viken.

Anna Isaksdotter, f. 1778 11/12 (hfl.) i Tynnerås, d. 1857 5/7 i Nordantjäl, Ramsele sn. — G. 1804 8/4 i Ramsele sn m. hemmansägaren i Nordantjäl *Erik Henriksson*, f. 1773 dp. 21/2 i Nordantjäl, d. 1856 6/3 i Nordantjäl, son till hemmansägaren Henrik Nilsson och Karin Andersdotter i Nordantjäl.

Makarna var ca 1806—1808 bosatta i Tynnerås, där de brukade Annas avlidne broders, Isak Isaksson, hemman, som de förvärvat. Emellertid klandrades köpet av den andre brodern, Johan Isaksson, som erhöll rättens tillstånd att inlösa gården (Ramsele tingslags lagfartsprotokoll 1806 12/9 § 2 och 1808 9/9 § 24).

Katarina Isaksdotter, f. 1781 2/8 (hfl.) i Tynnerås, d. 1845 11/8 i Nyland, Ramsele sn. — G. 1807 11/10 i Ramsele sn m. hemmansägaren i Nyland, fjärdingsmannen och kyrkvärden *Jakob Persson*, f. 1781 15/1 i Nyland, d. 1869 i Nyland, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1850 27/3 i Ramsele sn m. Kajsa Lisa Nilsson, f. 1819 10/3 i Hocksjön, Ramsele sn, d. 1883 26/2 i Nyland, dotter till bonden Nils Jonsson och Anna Pålsson i Hocksjön), son till hemmansägaren och kyrkvärden Per Henriksson och Lisa Jakobsdotter i Nyland.

Magdalena Isaksdotter, f. 1787 25/9 (hfl.) i Tynnerås, d. 1858 5/8 i Nässjö, Ramsele sn. — G. 1:o 1815 2/7 i Ramsele sn m. hemmansägaren i Nässjö, klockaren *Elias Eliasson*, f. 1771 6/12 i Nässjö, d. 1821 22/3 i Nässjö (krossades mot ett träd av en skenande häst den 18/3 på hemvägen från kyrkan), i hans 2:a gifte (g. 1:o 1793 10/11 i Ramsele sn m. Sara Karlsdotter, f. 1772 dp. 31/5 i Krången, Ramsele sn, d. 1814 5/3 i Nässjö, dotter till hemmansägaren Karl Persson och Margareta Nilsson i Krången), son till hemmansägaren Elias Eriksson och Ingrid Eriksdotter i Nässjö; 2:o 1826 12/4 i Ramsele sn m. hem-

mansägaren i Nässjö *Jöns Johansson*, f. 1798 14/3 i Nässjö, d. 1874 11/8 i Nässjö, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1859 29/12 i Ramsele sn m. *Katarina Matsdotter* i hennes 2:a gifte, f. 1792 6/11 i Vängel, Ramsele sn, d. 1874 9/12 i Nässjö, dotter till hemmansägaren *Mats Matsson* och *Brita Danielsdotter* i Vängel), son till hemmansägaren *Johan Johansson* och *Anna Jönsdotter* i Nässjö.

Tabell nr 5

IV. *LISA ELIASDOTTER* (dotter till *Elias Pålsson*, tabell nr 3), f. 1745 28/3 (hfl.) i Tynnerås, d. 1822 16/4 i Tynnerås. — G. m. hemmansägaren i Viken, Ramsele sn, sedermera i Tynnerås, tillika nämndemannen *Per Eriksson*, f. 1750 27/1 i Viken, d. 1807 /8 (bouppt.) i Tynnerås, son till hemmansägaren *Erik Persson* och *Malin Mårtensdotter* i Viken.

Enligt avhandling av 1785 28/11 bytte *Per Eriksson* sitt hemman i Viken nr 2 om 6 2/3 seland mot sin svågers, *Elias Eliasson*, hemman i Tynnerås nr 1 om 6 seland. Första uppbudet meddelades 1794 11/1.

V. Barn:

Erik Persson, f. 1777 17/1 i Viken, d. före fadern (saknas i Ramsele db.).

Elias Persson, f. 1779 9/4 i Viken, d. 1779 bg. 13/6 i Viken.

Elias Persson, f. 1780 26/7 i Viken, d. 1781 bg. 11/3 i Viken.

Kristina Persdotter, f. 1781 26/10 i Viken, d. 1782 9/3 i Viken.

Per Persson, 1785—1866. Se tabell nr 10.

Tabell nr 6

IV. *ELIAS ELIASSON*, f. 1747 (åu. i db.) i Tynnerås, d. 1787 5/8 i Viken, Ramsele sn; hemmansägare i Tynnerås, sedermera i Viken (se tabell nr 5). — G. troligen 1779 (mtl.) m. *Märta Larsdotter*, f. 1754 19/8 i Sel, Ramsele sn, d. 1843 5/9 i Hällåsen, Edsele sn, i hennes 1:a gifte (g. 2:o 1788 30/11 i Ramsele sn m. bonden i Viken, sedermera nybyggaren och slutligen bonden i Hällåsen, Ramsele sn, *Per Nilsson*, f. 1755 26/3 i Nyland, Ramsele sn, d. 1837 22/2 i Hällåsen, son till hemmansägaren och nämndemannen *Nils Månsson* och *Ella Persdotter* i Nyland), dotter till kronobåtsmannen *Lars Olofsson Ram/Färdig* och *Märta Persdotter* i Sel.

V. Barn:

Stina Märta Eliasdatter, f. 1780 16/10 (hfl.) i Tynnerås, d. 1858 13/12 i Lungsjön, Ramsele sn. — G. 1802 14/11 i Ramsele sn m. landbonden i Viken, Ramsele sn, sedermera hemmansägaren i Lungsjön *Erik Eriksson*, f. 1779 9/5 i Lungsjön, d. 1866 6/12 i Lungsjön, son till bonden *Erik Nilsson* och *Kerstin Eriksdotter* i Lungsjön.

Sara Eliasdotter, f. 1782 27/1 (hfl.) i Tynnerås, d. 1868 19/5 i Lungsjön, Ramsele sn. — G. 1805 22/4 i Ramsele sn m. sin svåger, hemmansägaren i Lungsjön *Nils Eriksson*, f. 1777 3/2 i Lungsjön, d. 1864 1/2 i Lungsjön, son till bonden Erik Nilsson och Kerstin Eriksdotter i Lungsjön.

Anna Eliasdotter, f. 1784 9/4 (hfl.) i Tynnerås. — G. 1808 13/11 i Ramsele sn m. landbonden i Viken, Ramsele sn, *Jonas Jakobsson*, f. postumt 1783 10/5 i Nordantjäl, Ramsele sn, son till hemmansägaren och länsmannen Jakob Stenklyft och Katarina Henriksdotter Nyberg i Nordantjäl. Makarna flyttade 1815 från Viken, okänt varthän.

Elias Eliasson, f. 1787 3/8 i Viken, Ramsele sn, d. 1816 29/12 i Viken; hemmansägare i Viken. — G. 1809 25/6 i Ramsele sn m. *Kajsa Stina Henriksdotter*, f. 1779 29/1 i Nordantjäl, Ramsele sn, d. 1853 16/3 i Viken, dotter till hemmansägaren Henrik Nilsson och Karin Andersdotter i Nordantjäl.

Tabell nr 7

V. ELIAS ISAKSSON (son till Isak Eliasson, tabell nr 4), d. 1800 tp. 20/4 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — Ogift.

1793 11/1 förrättades lottkastning mellan bröderna Elias, Johan och Isak Isakssöner om fädernehemmanet 6 seland under nr 1 i Tynnerås. Den utföll på så vis, att bröderna Elias och Johan skulle tillträda var sin lika stor hälft av hemmanet. När brodern Elias avled 1800 gick hans hemmansdel i bakarv till föräldrarna, vilka överlät den till yngste brodern Isak (tabell nr 9) (Ramsele tingslags lagfartsprotokoll 1796 9/1 § 2 och 1801 12/1 § 3).

Tabell nr 8

V. JOHAN ISAKSSON (son till Isak Eliasson, tabell nr 4), f. 1769 30/10 (hfl.) i Tynnerås, d. 1848 24/7 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås (se tabell nr 7), nämndeman. — G. 1802 24/6 i Ramsele sn m. *Katarina Jonsdotter*, f. 1779 8/9 i Bjärme, Sättna sn, d. 1861 30/8 i Tynnerås, dotter till bonden Jon Persson och Katarina Pålsdotter i Bjärme.

VI. Barn:

Greta Johansdotter, f. 1803 13/8 (hfl.) i Tynnerås, d. 1886 3/3 i Ovanmo, Ramsele sn. — G. 1825 5/6 i Edsele sn m. hemmansägaren i Ovanmo *Abraham Johansson*, f. 1804 21/8 i Ovanmo, d. 1878 17/2 i Ovanmo, son till hemmansägaren Johan Abrahamsson och Anna Brita Johansdotter i Ovanmo.

Katarina Johansdotter, f. 1805 10/11 (hfl.) i Tynnerås, d. 1893 1/10 i Sel, Ramsele sn. — G. 1825 5/6 i Edsele sn m. hemmansägaren i Sel, klockaren *Nils Nilsson Sehlén*, f. 1794 25/4 i Sel, d. 1869 20/4 i Sel, son till hemmansägaren Nils Ingelsson och Sara Henriksdotter i Sel.

Märta Johanna Johansdotter, f. 1808 27/12 (hfl.) i Tynnerås. Vidare öden okända.

Brita Stina Johansdotter, f. 1811 15/5 (hfl.) i Tynnerås, d. 1882 15/10 i Ödsgård, Edsele sn. — G. 1:o 1840 24/5 i Edsele sn m. vice komministern *Anders Olof Segerström*, f. 1809 12/1 i Viksjö sn (hfl.), d. 1854 10/5 i Prästbordet, Edsele sn, i hans 2:a gifte (g. 1:o 1837 13/3 i Ramsele sn m. Anna Kajsa Nilsson, f. 1815 20/4 i Lungsjön, Ramsele sn, d. 1839 21/4 i Prästbordet, dotter till hemmansägaren och kyrkvården Nils Andersson och Anna Eriksdotter i Krången, Ramsele sn); 2:o 1860 2/3 i Edsele sn m. hemmansägaren i Ödsgård *Olof Jonsson*, f. 1800 16/11 (hfl.) i Hällingsås, Edsele sn, d. 1876 28/9 i Ödsgård, son till hemmansägaren Jon Josefsson och Lena Olofsdotter i Hällingsås.

Jonas Johansson, 1813—1879. Se tabell nr 11.

Anna Johansdotter, f. 1815 28/4 (hfl.) i Tynnerås, d. 1894 31/1 i Utanede, Edsele sn. — G. 1839 1/4 i Edsele sn m. hemmansägaren i Utanede, nämndemannen *Abraham Sellstedt*, f. 1810 16/4 (hfl.) i Utanede, d. 1875 9/2 i Utanede, son till hemmansägaren och kyrkvården Abraham Sellstedt och Dordi Persdotter i Utanede.

Isak Johansson, 1817—1896. Se tabell nr 12.

Tabell nr 9

V. ISAK ISAKSSON (son till Isak Eliasson, tabell nr 4), f. 1772 (åu. i mtl.) i Tynnerås, d. 1805 1/4 (bouppt.) i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås (se tabell 7). — G. 1804 10/5 i Ramsele sn m. *Anna Eliasdotter*, f. 1775 5/3 i Nässjö, Ramsele sn, d. 1855 22/9 i Nässjö, dotter till hemmansägaren Elias Eriksson och Ingrid Eriksdotter i Nässjö. Makarna var barnlösa.

Tabell nr 10

V. PER PERSSON (son till Lisa Eliasdotter, tabell nr 5), f. 1785 10/2 i Viken, Ramsele sn, d. 1866 30/12 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1807 (hfl.) m. *Vendela Regina Thelberg*, f. 1782 2/11 i Fjällsjö sn, d. 1871 23/8 i Tynnerås, dotter till komministern Mauritz Thelberg och Sara Palander.

VI. Barn:

Sara Lisa Persdotter,¹⁵ f. 1808 16/10 (hfl.) i Tynnerås, levde ännu 1893 i Krången, Ramsele sn. — G. 1837 27/3 i Edsele sn m. hemmansägaren i Krången *Erik Karlsson*, f. 1798 7/5 i Krången, d. 1880 28/12 i Krången, i hans 2:a gifte (g. 1:o 1816 30/6 i Ramsele sn m. Märta Eriksdotter, f. 1794 12/3 i Västby, Helgum sn, d. 1835 14/2 i Krången, dotter till hemmansägaren Erik Eriksson och Ingrid Johansdotter i Västby, sedermera i Sel, Ramsele sn), son till hemmansägaren och nämndemannen Karl Karlsson och Sara Eriksdotter i Krången.

Greta Regina Persdotter, f. 1811 3/4 (hfl.) i Tynnerås, d. 1877 26/12 i Lövåsen, Edsele sn. — G. 1835 5/4 i Edsele sn m. hemmansägaren i Ramneå, Edsele sn, sedermera i Lövåsen, *Olof Olofsson*, f. 1804 25/2 (hfl.) i Ramneå, d. 1889 20/8 i Lövåsen, son till hemmansägaren Olof Eriksson och Brita Ingelsdotter i Ramneå, sedermera i Näs, Edsele sn.

Vendela Kristina Persdotter, f. 1812 23/10 (hfl.) i Tynnerås, d. 1842 27/5 i Nyland, Ramsele sn. — G. 1838 1/7 i Edsele sn m. hemmansägaren i Nyland, fjärdingsmannen och kyrkvården *Elias Nilsson*, f. 1799 29/4 i Nyland, d. 1875 19/12 i Nyland, i hans 1:a gifte (g. 2:o 1843 8/10 i Ramsele sn m. Brita Stina Eriksdotter, f. 1821 13/12 i Lungsjön, Ramsele sn, levde ännu 1893 i Nyland, dotter till hemmansägaren Erik Eriksson och Ingrid Karlsdotter i Lungsjön), son till hemmansägaren Nils Nilsson och Ingrid Eliasdotter i Nyland.

Mauritz Jakob Persson (Thelberg), 1814—1886. Se tabell nr 13.

Per Persson, 1816—1883. Se tabell nr 14.

Erik (Persson) Thelberg, f. 1819 3/6 i Tynnerås, d. 1894 18/7 i Tynnerås, dräng i Tynnerås. — Ogift.

Tabell nr 11

VI. JONAS JOHANSSON (son till Johan Isaksson, tabell nr 8), f. 1813 31/12 (hfl.) i Tynnerås, d. 1879 11/8 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1836 29/5 i Ramsele sn m. *Ingrid Nilsson*, f. 1810 25/8 i Nyland, Ramsele sn, d. 1871 17/9 i Tynnerås, dotter till hemmansägaren Nils Nilsson och Ingrid Eliasdotter i Nyland.

VII. Barn (födda i Tynnerås):

Johan Jonsson, f. 1837 18/3.

Nils Jonsson, f. 1838 11/11; hemmansägare i Tynnerås.

Jonas Jonsson, f. 1841 18/8.

Isak (Jonsson) Strömqvist, f. 1843 4/2, d. ogift 1882 30/6 i Tynnerås; länsman.

Karin Jonsdotter, f. 1845 14/3.

Elias Jonsson, f. 1849 28/3.

Ingrid Jonsdotter, f. 1853 11/10.

Erik Jonsson, f. 1856 11/1.

Tabell nr 12

VI. ISAK JOHANSSON (son till Johan Isaksson, tabell nr 8), f. 1817 15/7 (hfl.) i Tynnerås, d. 1896 1/3 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås. — G. 1:o 1844 8/4

i Ramsele sn m. *Sara Brita Johansdotter*, f. 1822 22/9 i Krången, Ramsele sn, d. 1848 1/2 i Tynnerås, dotter till hemmansägaren Johan Eriksson och Brita Stina Johansdotter i Krången; 2:o 1848 5/11 i Ramsele sn. m. *Sara Johanna Nilsson*, f. 1826 27/3 i Nyland, Ramsele sn., levde ännu 1898 i Tynnerås, dotter till hemmansägaren Nils Nilsson och Greta Johansdotter i Nyland.

VII. Barn (födda i Tynnerås):

1. *Johan Isaksson*, f. 1848 24/1, d. 1848 24/6 i Tynnerås.
2. *Katarina Isaksdotter*, f. 1849 21/10, d. 1854 27/5 i Tynnerås.
2. *Nils Isaksson*, 1852 11/11.
2. *Johan Isaksson*, f. 1855 16/10.
2. *Isak Isaksson*, f. 1859 12/8; hemmansägare i Tynnerås.
2. *Elias Isaksson*, f. 1861 5/10.

Tabell nr 13

VI. MAURITZ JAKOB PERSSON (THELBERG) (son till Per Persson, tabell nr 10), f 1814 24/4 (hfl.) i Tynnerås, d. 1886 1/5 i Norrnäs, Edsele sn; hemmansägare i Tynnerås, sedermera i Norrnäs. — G. 1848 19/3 i Helgum sn m. *Brita Stina Johansdotter*, f. 1820 18/12 i Ärtrik, Helgum sn, d. 1889 27/4 i Norrnäs, dotter till gästgivaren Johan Eriksson och Brita Stina Gabrielsdotter i Ärtrik.

Mauritz Jakob flyttade 1868 från Tynnerås till Norrnäs. I hfl. har som ny ägare till hans hemman i Tynnerås antecknats grosshandlaren F.J. Halén i Härnösand.

VII. Barn (födda i Tynnerås):

- Vendela Kristina Mauritzdotter*, f. 1852 5/8, d. ogift 1887 2/6 i Norrnäs.
- Brita Greta Mauritzdotter*, f. 1854 20/8.
- Johanna Regina Mauritzdotter*, 1856 20/11.
- Johan Nordlander*, f 1858 31/5; hemmansägare i Norrnäs.
- Sara Elisabet Mauritzdotter*, f 1860 21/1, d. 1860 26/1 i Tynnerås.
- Per Mauritzson*, f. 1861 21/12; hemmansägare i Norrnäs.
- Mauritz Jakob Mauritzson*, f. 1863 16/10; hemmansägare i Norrnäs.

Tabell nr 14

VI. PER PERSSON (son till Per Persson, tabell nr 10), f. 1816 6/5 (hfl.) i Tynnerås, d. 1883 11/7 i Tynnerås; hemmansägare i Viken, Ramsele sn., sedermera (från 1857) i Tynnerås. — G. 1851 30/5 i Ramsele sn m. *Anna Märta*

Eriksdotter, f. 1819 1/8 i Viken, Ramsele sn, d. 1882 29/8 i Tynnerås, i hennes 2:a gifte (g. 1:o 1844 14/6 i Ramsele sn m. hemmansägaren och gästgivaren i Viken *Elias Eriksson* i hans 2:a gifte, f. 1780 25/8 i Krången, Ramsele sn, d. 1850 10/1 i Viken, Ramsele sn, son till hemmansägaren Erik Olofsson och Sara Eliasdotter i Krången), dotter till hemmansägaren Erik Andersson och Stina Larsdotter (se tabell 4) i Viken.

VII. Barn:

Petrus Persson, f. 1851 2/11 i Viken; hemmansägare i Tynnerås.

Regina Kristina Persdotter, f. 1853 1/6 i Viken, d. 1871 3/7 i Tynnerås.

Erik Persson, f. 1855 10/8 i Viken, d. 1871 4/6 i Tynnerås.

Mauritz Jakob Persson, f. 1858 23/1 i Tynnerås; hemmansägare i Tynnerås.

Elias Persson, f. 1860 28/10 i Tynnerås.

Noter:

1. "Bondesläkter finns inte", GUT 1979:3, s. 9. I samma häfte, s. 9—11, replikerade jag under rubriken "Nya strömningar inom genealogin".
2. "Släktfunderingar", GUT 1979:4, s. 1—2.
3. "Om släkt- och gårdshistoria", GUT 1979:4, s. 2.
4. "Värend-allmogen bar släktnamn", GUT 1980:1, s. 20.
5. "Några kommentarer", GUT 1980:2, s. 33—34. Carl-Gerhard Schönbeck har också framfört synpunkter i GF-aktuellt nr 32 (sept 1979) under rubriken "Urval till Svenska släkter".
- 5a. "Funderingar kring 'den agnatiska ordningen'", GUT 1981:2, s. 40. Detta inlägg replikerar mina synpunkter i "Den agnatiska ordningen", GUT 1981:1, s. 15—18.
- 5b. "Byn skall vara skattlagd på 1400-talet", uppger en av Johan Nordlanders sagesmän. Se vidare: Johan Nordlander, Ångermanländska-folkminnen från 1800-talets förra hälft (Stockholm 1947), s. 15. Skriften ingår som häfte 18 (V:1) i serien Norrländska samlingar.
6. Per Zackrissons barn nämns i ett för denna utredning synnerligen viktigt mål, vilket refereras i domb. 1733 20/10 s. 1126. De förekommer där i egenskap av arvingar till sin 1732 29/5 avlidne broder Zackris Persson, varför det är möjligt att ytterligare barn funnits, vilka avlidit utan bröstarvingar före Zackris Persson.
7. Hennes namn är hämtat ur Robert Stattin, Nensjö-släkter (Manuskriptsamlingen, HLA). Förste arkivarie *Thord Bylund*, Stockholm, har fäst min uppmärksamhet på denna skrift.
8. Domb. 1736 6/9 § 13. Han uppges där ha dött i maj 1730, men månadens namn har sedan strukits.
9. I domb. 1736 6/9 § 13 uppges att en bror till henne var handels- och rådmannen Petter Henriksson Modin (d. 1715) i Härnösand, gift med Elisabet Hellman (1668—1728), dotter till handelsmannen och borgaren Laurentius Erici Hellman i Härnösand. Se vidare: Theodor Hellman, Den ångermanländska släkten Hellman (i Arkiv för norrländsk hembygdsforskning XIV (Härnösand 1953), s. 130 ff).
10. Domb. 1733 30/10 s. 1126 och 1747 14/1 § 5. Det är inte känt i vilket gifte barnen Elias och Göle är födda i.
11. Brita Segersdotter var syster till Märta Segersdotter, g. m. Zackris Persson (tabell nr 1) (domb. 1733 30/10 s. 1126).
12. Domb. 1733 30/10 s. 1106v. Se även Fjällsjö db. 1755 9/3.
13. Västernorrlands läns landskontor E Ib: 10, s. 4453 (charta sigillata-verifikation).
14. Karl Persson, f. 1733 7/2 i Krången, Ramsele sn, var son till Per Karlsson och Göle Pålsdotter, se tabell nr 2.
15. Hon hade en utomäktenskaplig dotter Vendela Regina Persdotter, f. 1835 31/7 i Tynnerås, d. 1855 6/7 i Krången, Ramsele sn.